

Kar boš spomladi sejal, boš jeseni žel

Ob tem pregovoru najpogosteje pomislimo na pripravo polja oziroma vrta spomladi ter na jesenski pridelek ali finančno povrnitev vložka. Lahko pa se z mislimi ustavimo pri skrbi zase in za svoje zdravje – bolj ko skrbimo za zdravje, dalj časa nam bo služilo. Naše misli imajo skupni imenovalc: predhodni trud in vložek ter povrnjeni rezultati, dobiček, nagrada kasneje, ko mine določen čas.

Pregovor tudi slikovito opiše medsebojne odnose in našo naložbo v iskrene vezi znotraj družine. Zdravi medsebojni odnosi pomenijo vzajemno spoštovanje, občutek slišnosti od otrok, enakovredna obravnava od staršev in predvsem sprotno razreševanje možnih nesoglasij. Nestrinjanje v družini je del življenja, prepriči tudi, ključno pa je, ali smo se o vsebini nestrinjanja sposobni pogovoriti in vztrajati toliko časa, da sprostimo neprijeten čustveni naboj, breme, ki nas hromi in nam onemogoča medsebojno povezanost. Zgodi se, da posameznik svojo osebno stisko, ki je ni sposoben notranje obvladovati, umiriti in razrešiti, prelije na družino na način, da ta postane manj povezana, formirajo se tabori – mama in otrok proti očetu in drugemu otroku, izločitev »grešnega kozla« iz družine, sprenevedanje in prilaganje informacij, čustveni izbruhi ali otopelost. Kako zdrava je družina in kakšni odnosi vladajo med družinskimi člani, se pogosto pokaže pri delitvi dediščine. Zakon o dedovanju sicer potomce štiti pred zlorabami in »nepravičnimi« delitvami premoženja, pa so kljub temu redke družine, kjer dedovanje ne postavi odnosov med sorojenci na preizkušnjo, posledice so pogosto zamere, neizrečena in nepredelana čustvena stiska, ki jo lahko čutijo potomci več generacij.

Dedovanje – pogost vir nesoglasij

Starši pri delitvi svojega premoženja upoštevajo različne kriterije: želijo se oddolžiti za otrokovo skrb zanje v starosti (tisti, ki ostane doma, deduje več), želijo izenačiti življenjski standard otrok (več dobi tisti otrok, ki ima slabši gmotni položaj), lahko se želijo zahvaliti za otrokovo skrb zanje (več dobi otrok, ki je bil bolj dojemljiv za stisko staršev, se je več vključeval v njihove spore, pomagal pri opraviilih v hiši in zunaj nje) ... Posledično otroci delež dediščine ocenjujejo kot oceno ljubljenosti: več ko dobim, več sem vreden za starše. Vendar dediščina pogosto odraža bolj to, koliko sem zvezan s starši. Starši razdelitev dediščine prilagajajo svoji slabi vesti, lahko z njo kaznujejo otroke, ker s svojim življenjem ne sledijo njihovim vrednotam, ali kako drugače delajo razlike med sorojenci. Pomembno pa je vedeti, da starši, ki niso zmožni otrokom pokazati brezpogojne ljubezni, jih slišati ter jim biti opora in vir modrosti, zaradi lastnih stisk in ran ne zmorejo biti dobri starši. In ne da je en njihov otrok vreden več in drugi manj!



FOTO: VINKO KUKMAN

Ko otroci dokazujejo, da so upravičeni do dediščine, je njihov motor boja največkrat občutek premajhne vrednosti in ljubezni, ki jo čutijo od staršev. Obupani so, ker ne čutijo dediščine brezpogojne ljubezni, sprejemanja, opore ter podpore, tudi jasnosti vloge starša ter otroka. V teh primerih odrasli otroci želijo – bolj kot dobiti dediščino v obliki nepremičnine, denarja, posesti ali domačega podjetja – vedeti, ali se lahko na starše zanesejo in jim zaupajo ter ali se lahko vedno, tudi v odraslosti, vrnejo domov po oporo, po nasvet pri pomembnih življenjskih odločitvah.

Da povzamem – starši otrokom v vsakem primeru pustijo dediščino. Ne nujno fizično, materialno, temveč čustveno. Kako vesel je lahko tisti, ki si drzne iz domačega gnezda oditi samozavesten in z občutkom ljubljenosti in zgleodom spoštljivih in dopolnjujočih se medsebojnih odnosov. To je temelj za srečno in izpolnjeno življenje v prihodnosti, takrat ko si ustvarjaš svojo družino. V tem primeru bo posejano seme obrodilo sad.

Če te izkušnje nimamo, nam tudi bogastvo, ki ga lahko dobimo od staršev, ne more povrniti tega, kar bi si od njih najbolj želeli. Zato je pomembno, da si drznemo svojo primarno družino o tem spregovoriti, povedati, kar nam leži na duši. Ne z obtoževanjem, obsojanjem in iskanjem krivca zaradi finančne dediščine, temveč zato, da spregovorimo o občutku ljubljenosti in enakovredne obravnave v družini, po kateri smo hrepeneli. Če starši ne zmorejo tega iskrenega pogovora, si lahko odrasli sorojenci brez fige v žepu pogledajo v oči in najdejo besede, ki jih bodo vodile do čustvene razbremenitve ter medsebojne usklajenosti v prihodnosti.

Dr. Sabina Jurič Šenk, psihologinja